

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelma*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyilvántartási és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide-
intézendők.

Beszámolás, leszámolás, felszámolás.

Irta: NÉVY LÁSZLÓ.

Ennek az egész cikknek az a gyújtópontja, hogy Zboray Miklós a marcali-i választókerület országgyűlési képviselője a kiegyezés után beszámolt a kerületének az ő, a néppárt másfélesztendei működéséről.

E tény magábanvéve helyre csak a napihirek közt tarthatna igényt kétsoros fogalmazvány alakjában. Azonban, mivel e mozzanathoz egyéb momentum is fűződik; olyan, mely a megyei 48-as párt vezetőségét pártpolitikai szempontból közlelő érdeklő, méltó erre a helyre.

Hogylapidáris és egyben jellemző alakba öntsük előre a tényállást, hát Zboray szónoklata volt a beszámolás, a közönség responsuma, melyet a foga között eresztett ki, a leszámolás és humorosan szólva, most már az egész cég felszámolhat és a középponti pártvigécek elbocsáthatók. Ők, a politikai Paulusokból lett Saulusok.

Fegyverre! így is kezdhethetném. Hogy elő a politikai szuronyokkal a megyei 48-as párt arzenáljából! mert a marcali-i kerület néppártinak csufolt választó armádiája meghasonlott a vezérével s a fejtelenség tábora most szép, bátor kuruc fejtek keres.

Vagy, hogy ide hamar méhészt, nesze a gazdátlan raj!

Vagy így. Ott didereg a leányzó szüzanya-meztelen. Elveté magáról a disztelen köntöst, melyet gonosz mostohája ráerőszakolt. Jertek! borit, suk be nemzetiszínű lobogóval!

* * *

A marcali-i választókerület mindig azt az anomáliát szolgálta, hogy meggyőződését sohasem főtte követének politikája. Szinmagyar közönség, amilyen kevés van az országban. Duzzad a 48-as eszméktől; rajong Kossuth Lajosért és megfojtaná a németet egy kanál vízben. De hát nyögött a fátum sulya alatt. A műfátum alatt, mely alá ravasz és zsarnok labanckezek kenyérral csalogatták, ostorral üzték. Így történt aztán, hogy lelki szemei a 48-as eszmék diadalát látták, a testi szemei pedig esetről-esetre a

67-es politika győzelmi lobogóján kápráztak.

Tehát nem politikai folytonossághiány, hanem állandó okoknak megszokott okozata, hogy a legutóbb 2 ízben néppárti mandatárius megválasztásához szolgáltak eszközül. S hogy jelenleg Zboray Miklós hirdeti, ott fön a nemzetgyűlésben, hogy a marcali-i kerület szeretettel melengeti szive mélyén a szent numerust: 1867.

Pedig ha tudná! Pedig tudja. Ha nem tudná, nem ígérte volna, hogy hallgat a szive biztató, kerülete parancsoló szavára és 48-as lobogót ragad. De ugylátszik, egyebet is tud. Tudja hogy léteznek „állandó okok”, melyek mint lidércek ülnek titokban a kerület kebelén és akadályozzák az egészséges politikai lélekzetvételt. Tudja, mert még most is fehér lobogót lenget kezében kerületének haragos szele.

S hiu ábránd, hogy fel fogja valaha cserélni azt a függetlenségi trikolórral. Hisz a multkori beszámolójának kimagasló pontja olyan vala, melyből megérthették és meg is értették hű választói, hogy immár egészen összeforrt vele politikai existenciája.

Fütyül az a homoki virág tövének gondatlan öntözőjére, melynek gyökerei ferdén futva, rejtett utakon érik az éltető talajt.

Beszámolójában unszolásra szólott röviden az alkotmánybiztosítékokról. Megértette, hogy ő azoknak nem nagy hive. (Lásd a koalicionális feladatok tartalomjegyzékét.)

Mikor az önálló magyar bankra került volna a sor, akkor nagyot nyelt és hallgatott. Látszott rajta, hogy inkább 67 öröm, — mint 48 gyászkonnyet hullatna, ha a pregnans 1910. esztendő elvetné nagyreményű magzatát.

Aztán igazolásául elmondta, hogy ő 67-es volt, ma is az, (A közönség körében visszafajtott „le vele!”) és nem is igyekezett megcáfolni a jogos feltevést, hogy az is marad.

Nyomban élve a gyanupörrel, hevesen tiltakozott az ellen, hogy számos kerület példájára esetleg utasítsa őt is az övé, hogy foglaljon állást a függetlenségi feladatok mellett.

Pedig tisztára fölös volt a preventív védelem. Ne tartson tőle; A két fél közt megtörtént az utolsó jegyzékváltás. Most már döröghet az ágyu.

Utoljára került a sor a legcifrább csomagra. Ráütött és diadalmasan tekintett szerte a szélrózsa minden irányában. Ecce! (Megfigyelők rebesgetik, hogy a Lajthán által is szállt egy röpke pillantása.) Fülel és szemek! Ide figyeljete! Ez ám csak a portéka! Sőne vare, gute vare, billige vare. Ebből méltóztassék! Ide vele! Itt a nyele! Itt kapható az öröm, az élet, az áldás, a teljes bucsu meg még egy darab.

Vala pediglen a becses csomag tartalma dolog, mely nyereségvágyból elkövetett bűncelekményből származék. Lopott portéka. A klerikális tábor legujabb műsora, mely a szociális berkekben fog eljátszatni.

Azonban pech, pech. Nincs üzlet. A közönség érzéktelen marad. Azaz, hogy mégis vett valamit. Bucsut, teljes bucsut a vásárostól.

Denikve hallottuk és megértettük a beszámolót. De valjon ő hallotta és megértette-e a zugást, mely a nép között reveláció nyomába kélt? A zugást, mely a régi taps és éljenzés helyét töltötte be. Megértette-e, hogy az a méltatlankodás azoknak a kebeléből jött, akik ha hiveinek is látszottak, tulajdonképpen szégyennek tartják a 67-es politikát; akik fel tudnak és fel is lázadnak a műfátum ellen; akik valójában lelkes magyarok, akiknek a „Gotterhalte” piros bécsi rongy.

Megértette. Minden bizonyval megértette. Választói is megértették. Megértették a szót, hogy ő „nem lehet Kossuth Ferencnél és Apponyi Albertnél kurucabb.” Hát olyan kuruc sem akar lenni.

Értik, sajnálják, tudomásul vették és elintézését önmagukra szignálták.

Krónika a hétről.

A szent hazaszeretetet! Hogy olyanok is emlegetik, akik börtönbüntetést szenvedtek nem a hazáért. hanem hazaárulásért! Így Lukácsiu László, a memorandum-pör hirhedt hőse, a képviselőház csütörtöki

ülésén a szent hazaszeretetet nevében merészelt szólni. Ugy van. Minden, ami gondolat és szó, csak a hazugság eszköze, — mondotta Machiavelli. Lukácsiu is sokat olvasgathatta a nagy olasz állambölcselet! De mégis, a magyar képviselőház talán mégsem az a hely, ahol ily arcátlanul szabadjon még a hazugsággal is visszaélni a szólásszabadság jogán. Avagy Roland asszonynak van igaza, ki vérpadra mentében a szabadság szobra előtt így kiáltott fel: »Szabadság, mennyit vétkeznek a te nevedben!»

Még Bánffy Dezső is a képviselőház osztatlan tetszését tudta kinyerni, mikor az egységes magyar állam belső nemzeti politikájáról beszélt. Még ő is, aki annyit vétkezett egykor a nemzeti érdekek ellen, ma, ime mikor a nemzeti államról zeng éneket, magával egy véleményen talál mindenkit, aki magyar. Szegény, sajnálni való Bánffy! Ő maga is érzi, hogy ez az egy tér, a nemzeti politika tere az, amelyen sava még meghallgatást nyer. Feltámadásában maga sem hisz, de mint a haldokló hattyu, a nemzeti állam jogairól tart érdemes beszédet. Jól van ez így. Egyszer már eljön mégis az idő, mikor legalább ebben a kérdésben egyetértő lesz egész Magyarország.

Tegnap halottak napja volt. A halottaké, akiknek muló poraikban is van hatalmuk. Igen, mert sírhelyeikhez zarándoklásra készítik az élő emlékezőket, hogy ott meggyujtsák a mécsek világát és a lobogó lángok és az illatozó virágok között elszórják a szeretet könnyeit. Igen, a halottaknak is van hatalmuk. Az ősz minden virága az övék. A kegyelet parancsszavára nekik világít szerte a földgömb körül a szegények hitvány gyertyája, meg a dúsak kandeláberje. A halottak hatalma a szeretetből sarjad, hogy reájuk emlékezve juttassa eszébe az élőknek,

az egyeseknek, a pártoknak, a tömegeknek, a hatalmasoknak, hogy egy legyen a cél, a béke áldásainak kiküzdése, mert az örök békében van az örökkévalóság.

A póttallandó választmány ülése.

Somogyvármegye póttallandó választmánya október hó 28 án tartotta K a p o t s f y Jenő főispán elnöke alatt ülését, melyen a választmány tagjai szép számban jelentek meg.

A Sárközy Béla alispán elhunytával megüresedett alispáni állás a november hó 4-én tartandó évnegyedes rendes közgyűlésen fog betölteni, — míg az üresedésbe jövő többi állásoknak a december hó 16 án tartandó általános tisztújító közgyűlésen leendő betöltése iránt fog a főispán a novemberi törvényhatósági közgyűlésen javaslatot tenni.

A gimnáziumi választmány közli, hogy a Végh Endre nyugdíjaztatása és Steller Ignác áthelyeztetése folytán két tanári állást töltött be a vallás- és közoktatásügyi miniszter. Minthogy ezek olyan állások, melyeknek betöltésével a vármegyének — az állammal kötött szerződés értelmében — kijelölési joga van, felirat intézését javasolja a választmány a közoktatásügyi kormányhoz, hogy a mostanihoz hasonló esetben is, midőn a jelzett állások csak ideiglenesen töltetnek be, a vármegyét mindenkor értesítse.

A vármegyei- és árvapénzek elhelyezése kérdésében akként határozott a választmány, hogy alapvagyonuk 70 %-a erejéig a »Somogyvármegyei takarékpénztár részvénytársaság«, a »Kaposvári takarékpénztár részvénytársaság«, a »Gazdasági és ipari takarékpénztár«, továbbá a csurgói és nagyatádi takarékpénztár kapják a pénzkészletet; a letétek azonban kizárólag a jelzett három kaposvári takarékpénztárban helyezendők el.

A vármegyei- és árvapénzek elhelyezése kérdésében akként határozott a választmány, hogy alapvagyonuk 70 %-a erejéig a »Somogyvármegyei takarékpénztár részvénytársaság«, a »Kaposvári takarékpénztár részvénytársaság«, a »Gazdasági és ipari takarékpénztár«, továbbá a csurgói és nagyatádi takarékpénztár kapják a pénzkészletet; a letétek azonban kizárólag a jelzett három kaposvári takarékpénztárban helyezendők el.

A vármegyei- és árvapénzek elhelyezése kérdésében akként határozott a választmány, hogy alapvagyonuk 70 %-a erejéig a »Somogyvármegyei takarékpénztár részvénytársaság«, a »Kaposvári takarékpénztár részvénytársaság«, a »Gazdasági és ipari takarékpénztár«, továbbá a csurgói és nagyatádi takarékpénztár kapják a pénzkészletet; a letétek azonban kizárólag a jelzett három kaposvári takarékpénztárban helyezendők el.

osztályorvos fizetésének 500, Sárközy Géza gondnoknak és Varga Károly ellenőrnek 200—200 koronával való emelését mondotta ki a választmány. Egy új boncnok-főorvosi, egy új segédorvosi, továbbá egy új szülésznői állás rendszeresítése is kimondatott.

Ezek után több apróbb jelentőségű ügy tárgyalatott le.

H I R E K.

Halottak napján.

Kaposvár, 1907. nov. 1.

Ha van egy nap, melyet kedves emlékeinknek szentelünk, melyen emlékezetünkbe idézünk mindent, mi az élet különböző szakáiban szüleink, családunk, barátainkkal való érintkezésünkben, örömeinket és fájdalmainkat idézte fel, úgy ez bizonynyal a halottak napja.

Oly nap ez, melyet az összes keresztény világ a vallásos érzület, tulvilági sejtelem és a lélek legvalódibb, legmélyebb ható bensőségével ül meg, s a melynél csupán csak egy lélekre hatóbbat ismer: a feltámadás napját.

Az ember meghal; legfeljebb emlékezete marad még darab ideig a rokon, a barát kegyeletében. De az idő halad és e rokonok, e barátok is végrehajtja a világrend megfoghatatlan törvényét az a végtelen hatalom, mely előtt gyarló elménkkal csak leborulni és imát rebegni tudunk.

Csak a nemzet az, mely örökké látszik élni. Egyes tagjai folyvást huilanak, de a nemzet, mintegy teremtő erőt bírván önmagában, magából egészíti ki magát. Magasan lobog a nemzet zászlója, mert mielőtt egy nemzedék erőtlennül roskadna le, már készen áll a másik, új erőben diszelegve, amint ifjai hévvel átveszi a lobogót és büszkén, bátran rohan előre a célnak, hol a nemzeti dicsőség koszorúja várja a harcosokat. S a míg egy nemzet büszkén mutathat erényeire, fényes elméjének, higgadt bölcsességének és

T Á R C S A.

Életünk.

*Egyik év a másik után
Milyen gyorsan tova száll,
Mint az úgról a madár.*

*Alig voltunk ifjak, immár
A telünk is közeleg, —
Mi leszünk az öregek.*

*Gyorsan eltűnnek az évek,
Csak a nyomuk marad itt,
Életünk olyan rövid.*

*Barázdákat szánt az arcon
Az idő, ha elrepül,
S a sötét haj deresül.*

*Csak egy álom ez az élet,
Oh, mily gyorsan tova száll, —
Jön érettségünk a halál.*

Neszlepp Tivadár.

A halvány Misó.

Irta: PETRÁSEVICH GÉZA.

A »Népjog« eredeti tárcája.

A Glatter Márton korcsmája szokatlanul hangos. A falu felé néző mind a négy ablaka ki van világítva. A sugarak bevilá-

gitják a korcsma előtt elterülő delelőt, a muzsika meg lármá áthallatszik a tulsó oldalra. Itt van a falu apraja-nagyja, kántorostul, bíróstul. Ott vannak s mulatnak, mert Pepi, a szép zsidó lány tartja a lakodalmát.

Szólt a zene, a csillagok ragyogtak, a szellő bus dalokat hozott felénk, míg meg nem érkezett a vacsora idő. Asztalhoz ültek; csend lett s ekkor a kertek alatt a nádas mocsár felől felhallatszik a furulyaszó.

Misó, szegény Misó! Ahonnét nyári esténként a rézkigyó fűttenéseit szoktuk meg, onnét a nádas tornáról most a te furulyaszó hangzik. Ömlik, árad a lágy, a bus rezgés; megtölti a levegőt bánattal, érzéssel, csodálattal, könnyel, szerelemmel. Csak a beteg pici kanári, a párjavesztett fülemüle, a szerelmi vágtyól égő, bubánatos pacsirta tud úgy szólni, mint ahogyan kesereg, dalol, busul, imádkozik a te furulyád! Ilyenkor hogy virit sápadt arcodon a halál szép piros bazsarózsája, s hogy liheg hörgő kebled, lüktet láztól hajszolt halvány véred.

Elallt még a korcsmában is a zsidóság s hallgatják annak a sápadt hosszú tót legénynek a szerelmi bucsu dalát. Hallgatják, hallgatják s köny csordul ki még az öreg Mártonnak is a szeméből. Mert hisz úgy szereti Misót! Ugy szereti mindenki, a Lajos is, a Pepi is, s mindenki. De ha egyszer nem lehet. Beteg legény, tót legény! Nem lehet. Pepi a zsidó leány sohasem lehetett Zaskvara Misóé, a beteg tót legényé.

Vége a vacsoranak. Ujból megkezdődik a zsidó, a muzsika, a tánc. És ujból fel-

zokog a Misó furulyája. De nem a nádasban, nem is az ablak alatt, hanem a mi udvarházunk udvarán.

Ott ül a szomorú, halvány legény az udvar közepén, az ő régi fatömjén. Nem néz se jobbra, se balra, csak a könnye hult a furulyára. Melléje telepszek s a legény elhallgat. Lehajol hozzám, megfogja a kezemet s halkán szól:

— Urfi, én magát egyszer megbántottam.

— Nem Misó, engem sohasem bántottál meg.

— Egyszer jókedvemben a bortól.

Elértettem szándékát. Óvatosan előkerítettem a pinceszót s hoztam Misónak bort. Ugy éreztem a lelkemben, hogy ez a beteg legény megérdemel ma egy kis italt.

Felcsillant Misónak a szeme. Megköszönte az italt, tarisznyájába gyömöszölte a hozzá dukáló szalonnát és dohányt, s aztán hirtelen kezet csókolt nekem.

Fülig pirultam s elugrottam tőle. Ő pedig vontatottan, lassan felkelt; hosszan nézett a Glatter Márton korcsmája felé s aztán elfordult délnek. A göncöl szekere már magasan járt az égen. Nagyt sóhajtott Misó s mégegyszer visszafordult:

— Isten áldja meg urfi!

Átugrott a kerítésen s eltűnt a kis patak bokrai közt.

Visszamentem a kert végébe s hallgattam tovább a zsidó mulatságot. De nem sokáig. Délről a Kriván-felől furulyaszót hozott a szellő. Azt a kimondhatatlan fájdalmu

teddus erejének kivivott sikereire, addig nincs nemzeti halál és nem hanyatlak le a zászló: a haldokló harcos a másiknak adja azt át a lét drága zálogául és elesettek sorain keresztül új hadoszlop nyomul előre, megvetve azt a halált, melyet eltávolítani csak egy dicstelen élet árán lehetne.

Mikor a római férfi ősei erényein kincs-szomját, értékiséget, becstelenséget vásárolt és a római nő lemondott egyetlen magas diszéről: a nőiség eszményképéről és a kéjcekek szövetségébe lépett, akkor előjöttek az őserdők és ázsiai puszták barbár, de erőteljes népei, vasaikat a romlott vérben megforgaták és felhagytak a kapitalizmusra, mely azelőtt parancsait osztotta a világ minden ismert népének.

S a római név ki lett irtva ama nemzeti halál által, melyet az ősi erkölcsök elvesztése idézett elő.

Egy másik rettentő példa Lengyelország. A nagy, a hatalmas Lengyelországot, mely egykor ijesztő réme volt az orosz hatalomnak, letiporták, felosztották, megfosztották nevétől és nemzeti nyelvétől. És miért volt lehetséges, hogy egy nagy nemzetet, mely fölött uralkodni Nagy Lajos királyunk büszkeségének tartotta, majdnem eltörölték a föld színéről? Hisz e nép erényes, vitéz, lelkesülő és önfeláldozó volt.

Volt egy nagy hibája. Fiai egyenlennelkedtek egymással, a tanácsban nem követte a józan ész tanácsát, a bölcsesség szavára éppen akkor hallgatott legkevésbé, mikor az többet használt és szükségesebb lett volna, mint bátorsága és önfeláldozása. S a lengyel ki lett irtva ama nemzeti halál által, melyet a bölcsesség hiánya idézett elő.

De hagyjuk e sötét képeket. Gondoljunk saját nemzetünkre, melyet a viszontagság napjai oly sokszor vittek közel a halottak birodalmához. Hány kísérletet számlál történetünk, hogy nemzetiségünket, alkotmányunkat ki akarták irtani és mi megálltunk.

Nincs-e tehát igazunk, mikor azt mond-

juk, hogy a halottak napjánál van egy lélekrehatóbb: a feltámadás. S ellenségeink nem egyszer nézték, hogy megfogyott nemzetünk mint ülte meg a feltámadás dicső napját. Amelynek felvirradtát a magyar holtai erejének és szívóságának köszönhetjük, hol pedig annak, hogy a higgadt bölcsesség szavára hallgatva jobbát nyújtotta a békére.

Nagy tanulság mindörökké, miként kell egyesülnie erénynek és bölcsességnek, hogy nemzetünket fentarthassuk és ellenségeinken diadalt ülhessünk.

— **Vármegyei közgyűlés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága holnap, hétfőn tartja novemberi közgyűlését. Napirendre több mint 150 tárgy van kitűzve, ezek közt az alispáni állás betöltése is. A választás csendes, egyhangú lesz, mert a pályázatra kitűzött határidő alatt egyetlen pályázat érkezett be: K a c s k o v i c s Lajos csurgói főszolgabíró pályázata, ki iránt már a pályázati határidő kiírása előtt a vármegye közönségének bizalma olyan lelkesen és egyhangulag nyilatkozott meg, hogy másnak ezután a pályázatra gondolni is alig lehetett. Azért nem is pályázott senki.

— **Eljegyzés.** Szaplonczai Szaplonczay Manó dr. és neje, szül. szoboszlói Halmágyi Lilla fia Szaplonczay László m. kir. honvéd huszárhadnagy, eljegyezte péchujfalusi Péchy Andor és neje szül. székelyudvarhelyi Böltskéry Berta leányát, Mártát Kassán.

— **Reformáció emlékünnepe.** Ország-szerte ünnepet ültek október hó 31-én, a reformáció emléknapján a protestáns hívek. Kaposvárott az ünnepi isteni tiszteletet csütörtökön délután tartotta meg Csértán Márton lelkész az ev. reform. templomban, melyre a hívek nagy számmal jelentek meg.

— **A pénzügyigazgatóság hivatalos órái.** Az épülés alatt levő új pénzügyigazgatási palota építése a befejezés küszöbén lévén, az átköltözés a napokban veszi kezdetét, melynek megtörténte után a pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák november hó 10-től (illetve az új székepületbe való átköltözés napjától) kezdve köznapokon délelőtt 8-12 óráig, délután 2-5 óráig; vasár- és ünnepnapokon délelőtt 8-11 óráig tartatnak.

— **Gyászrovat.** Székely Árminné szül. Kohn Róza életének 60-ik évében hosszú szenvedés után e hó 30-án elhunyt. Temetése november hó 1-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Eltűnt.** Takács József zamárdi-i kántortanító három héttel ezelőtt vadászatra indult, hazulról távozott s azóta vissza sem tért, teljesen nyoma veszett.

— **Pártértekezlet.** A somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt folyó évi november hó 3-án este 7 órakor Kaposvárott a Függetlenségi Kör tanácstermében pártértekezletet tart, melynek tárgysorozata: 1. Alispán választása. 2. Megyebizottsági tagok választása iránt intézkedés. 3. Pártkörök szervezése. 4. Netáni indítványok.

— **Lengyel Zoltán pöre.** Kétnapi tárgyalás után döntött a bíróság abban a pörben, melyet az ismeretes aktacsempészes ügyében Lengyel Zoltán képviselő és az időközben fegyelmi elbocsátott Hajdu Gyula irodatiszt ellen hivatalból indítottak. A bíróság Lengyel Zoltánt két napi, Hajdu Gyulát pedig két heti államfogházzal bünteti.

— **Tulipán-Szövetség — Magyarvédő egyesület** választmánya Rusa Ernőné elnöklésével okt. hó 30-án ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a Csetneki-csipke-ipar felélesztése tárgyában felolvasást rendez. A felolvasás megtartására Korniss Józsefnét — lapunk szellemes tárcaíróját — kérte fel a választmány, ki a felkérésnek készséggel lengedett is. A felolvasás e hó 10-én d. u. fél négykor lesz a városház dísztermében. Ugyanezen ülésen Miklós Gyulát a „Somogyi Hírlap” szerkesztőjét másod tikkarrá választották meg.

— **A csernovai vérfürdő.** A lipótmegyei Csernova községben vasárnap d. e. templomot kellett volna felszentelni; e helyett azonban az egybegyűlt ünneplő népköztámadt a csendőröknek, kik kénytelenek voltak fegyverüket használni. Tizenkét ember azonnal meghalt, másik tizenkettő pedig halálosan megsebesült. A zavargás azért tört ki, mert a tót lakosság azt kívánta, hogy a templomfelszenteléssel várjanak, míg a pánszláv igazgatóság miatt elítélt Hlinka András pap börtönéből kiszabadul és a felszentelést ő végezheti. Ezbe a felsőbb papi hatóságok nem egyeztek bele. A csernovai vérfürdő interpelláció tárgyát képezte a képviselőházban, sőt az osztrák

tót juhásznótát, mely áthatja a veséket, fakasztja a könnyűt, repeszi a szívet, melynek nem tud hangot adni semmi más szerszám a világon, csak a furulya

Leheveredtem a fűbe, néztem a csillagos égboltot s könnyes szemmel hallgattam, mint hozza felém a lágyló szellő a Misó nótáját:

Lassaeskan juhocsák
Az utas mesgyéjén;
Óreg juhász vagyok,
Nehezen járok én.

Ezen a határon
A jó kakukmadár
Nékem, juhocsáim,
Nem sokáig szól már.

Miso eltűnt.

Akkor tudtam meg, hogy Pesten téglát hord, mikor a rendőri hírek között olvastam, hogy leesett az állványról s kórházba került. Meglátogattam. Csak csont és bőr volt már.

A melle szárazon hörgött s köhögni is alig bírt már. Lázban égő szeme hosszan tapadt rám s remegve kérdezte:

— Hogy van Pepi? Van gyermeke?

Megnyugtattam, hogy Pepi egészséges, mint a makk s már két fia is van.

Elfordult; a fejét a párnába temette s úgy sirt csendesen.

Megnyugtattam szegényt. Pepi várja őt; nagyon szeretné látni.

Jól esett neki a vigasztalás. Megigérte, hogy mihelyt felgyógyul, visszamegy falujába s kezébe veszi újból régi furulyáját.

Ösz felé járt már az idő, mire haza kerültem a Kriván tövébe. De azért verőfényes, szép nyári napok jártak. A marha, juhállomány még kint volt a havasi lelelőkön s csak vasárnap vetődött be egyik-másik pásztor, hogy a heti elemősiát beszállítsa társainak.

Alig fújtam ki az ut fáradalmait,

kimentem az erdőbe s szinte megdöbbsentem, mikor meghallottam a szomorú, bágyadt nótát:

„Lassaeskan juhocsák
Az utas mesgyéjén...”

Nem tudtam tovább menni egy lépést sem. Megbűvölt egészen a rég nem hallott juhásznóta. Egy kis csend s utána újból egy másik, régi szerelmi dal zokog fel a furulyán:

„Mondd meg édes lelkem,
Szerettél-e engem?
Ha szerettél engem,
Mért hagytál el engem?”

Nem bírtam ki tovább. Megragadtam Dezső karját:

— Barátom, ki ez a furulyás?

Dezső szomorúan legyintett a kezével:

— Egy fiatal, beteg juhász. Beleszeretett egy zsidó lányba, aki férjhez ment az orra előtt. Elbujdokolt a szerelmes legény s most visszajött betegen, meghalni.

— Hisz ez akkar a Zaskvara Miso?

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-múl hazánk termésetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nag-éremmel kitüntetve, y Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-aldás gyomor-bajosoknak.

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

Reichsrátban is, ahol ezt az alkalmat a magyarok elleni durva kirohanások ellen használták fel.

— **Vaggon hiány.** Nagy közgazdasági baj fenyegeti amugy is zilált viszonyainkat. Az államvasutaknál az időben már szinte megszokottá volt vagonhiány az idén sokkal nagyobb, mint eddig volt. Alig lehet a szállítási forgalmat csak megközelítőleg kielégítő mértékben lebonyolítani, ami rengeteg kárt okoz kereskedőknek, gazdáknak, gyárosoknak. Több gyár vezetősége már kénytelen volt kijelenteni, hogy rövidesen elbocsátja munkásait, hogy a kész árut nem tudja kiszállítani.

— **Visszavándorolt magyarok.** A sok szomorú esemény közt némileg örvendetes jelenségnek mondható, hogy a kivándorlás csökkentésére van kilátás. Nem talán azért, mert idehaza javultak a megélhetési viszonyok és a kikiváncózásra nincs már többé ok, hanem egyszerűen azért, mert Amerika nem képes már többé befogadni az odaözönlő rengeteg munkásnépet; már Amerikában sincs annyi munka, hogy a végtelenségig folytani lehessen a munkások foglalkoztatását. Mit csináljon tehát a szegény ember, aki a jobb kereset reményében átkél a nagy Kéanon és ott csalódottan tapasztalja, hogy nem kap munkát vagy csak olyant, mely súlyosabb is, silányabbul is fizetik? Kénytelen visszatérni hazájába, amit még akkor is kedvező jelenségnek tekinthetünk, ha azokkal, amiért ez történik, nem is vagyunk megelégedve. Hétszáznegyvenhat ilyen csalódott munkás érkezett e héten vissza Fiuméba. Ez az első tömeges visszavándorlás a sok, tulságosan sok tömeges kivándorlás után. Remélhetőleg lesz még több nagyobbarányú visszavándorlás, csak az a kérdés, lesz-e idehaza annyi munka, amelylyel a visszakereszettek jól fognak lakhatni?

— **Torz szülött.** Kis Sándor tarnócai uradalmi cseléd felesége egy torz gyermeket szült, akinek két feje, két mellkasa, négy karja, egy hasürege és két lába volt. A halva született gyermek szülésénél Krónberger Adolf járás orvos működött közre, akinek intézkedése folytán, a torz szülöttet azonnal el is temették. Részünkről nem tartjuk helyesnek, hogy ezt a ritka abnormis szülöttet eltemették, — sokkal helyesebb

— **Ö szegény!**

Lágyan, álmadozón, elhalóan szólt a furulyaszó s egyszerre, hirtelen, minden átmenet nélkül éles füttyentésbe fult. Egy fájdalmas, sóhajtásszerű fütty s aztán csend, halálos csend.

Mindkettőnkben elállt a lélegzet.

A legelésző juhok felvetik fejüket s valami bánatos, gyermekes bégetéssel szaladnak egy málnabokor felé. Oda törtet a két bojtárlegény is Oda ér az egyik, keresztet vet magára s térdre borult a bokor mellett. A másik is azt teszi. Aztán hirtelen felállanak, kezükbe veszik baltájukat s mennek az erdőségnek.

A tövises galagonya, ragadós szederbokor nem akadály ilyenkor. Libegve törtetünk a bokor felé...

... Ott fekszik előttünk szegény Misó. Be van hunyva a szeme, le van eresztve faradtan a karja. A málnabokor sűrű lombja árnyékba borítja arcát. Csenedesen alszik, csak a szája szélén játszadozik keserű mosoly. Hosszan kinyújtózva a puha pázsiton s mellette egyetlen vigasztalója, furulyája. Még a halál sem választotta el őket.

Jöttek a juhászyerekek. Fialat águkat, lombos galyakat hozták magukkal. Szépen megcsinálták az ágyat s ráfektették a szegény halottat. Tüszőjébe dugták furulyáját, letakarták szépen zöld gallyal, aztán letérdeltek két oldalra a lába mellé s elimádkozták a miatyánkot.

A juhok meg ott bégettek körülöttük. Ilyen volt a halvány Misó temetése...

lett volna azt spirituszba tenni s mint ritkaságot megőrizni.

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kultúrával áll szoros összefüggésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszerint nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító gépével a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyárosnak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyúttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

K Ü L F Ö L D .

Orosz katonai lázadások.

Egy hét alatt már másodszer hallunk hirt Vladivostokból, az ottani helyőrség lázongásáról. A Vladivostokban maradt orosz katonaság fegyelme még a Japánnal viselt háboru alatt és után annyira meglazult, hogy ismételve ki-kitört közöttük az elégedetlenség s a véres és vérbe fojtott lázadások a mult években is gyakoriak voltak. A legújabb lázadásról azt írják, hogy a »Skory« torpedóüző legénysége, melyet agitátorok felizgattak és köztük egy zsidó asszony is volt, fellázadt és piros zászlót tűzött ki. A »Skory« elhagyta a kikötőt és tüzelni kezdett a város és a katonai csa-

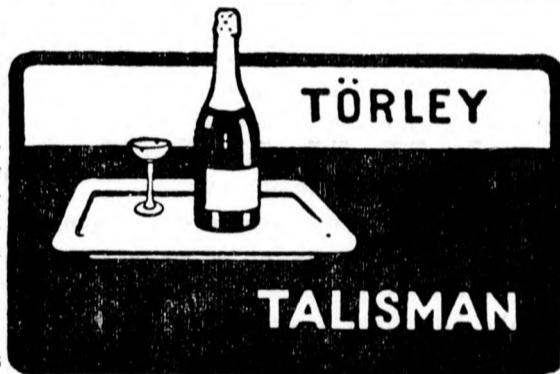
patokra. A »Mandsu« ágyunaszád és a »Groszovoj« »Smelly« és »Serditi« torpedóüzők tüzelése, valamint a feliasztott 12. vadászrezred tüzelései és az ezek által a »Skory«-n okozott árok következtében a lázadó legénység kényszerítve volt partraszállani. A »Skory«-n levő agitátorokat a lövések megölték. A többi lázadót letartóztatták. Bravyt, a torpedóüző parancsnokát, Kuros kapitányt és Stoer hadnagyot, a »Skory« torpedóüző parancsnokát megölték. Vasziljev hadnagy, a »Serditi« torpedóüző parancsnoka, megsebesült. Ezekon kívül néhány ember a lövésektől véletlenül találva, meghalt. A város nyugodt. A városban kihirdették az ostromállapotot.

Németország szenzációja.

Németországban a legutóbbi napokban a le nagyobb szenzációt a Harden-pör keltezte. Harden több udvari és katonai méltóságot újságjában pervezzitással vádolta. A megvádolt férfiak lemondtak állásaikról és kénytelenek voltak az udvar környezetéből távozni. Egy ezek közül, Moltke Kuno gróf, abban az igyekezetében, hogy a bünt erénynyé avassa, a feketét fehérre mosva és bizva előkelő társadalmi állásában, pörbe fogta a bátor újságíró. Azonban pörül járt. Hardent felmentette a bíróság a becsület-sértés vádjá alól és ezzel megbélyegezte egyúttal a vakmerő vádlót és nagyuri társait.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,

nagybérlő.

Érvényes 1907. október 1-től.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok téli menetrendje.

1 vonat száma	Állomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e. 11 óra 13 p.	d. e. 11 óra 14 p.	gyorsvonat
1004	"	este 10 óra 32 p.	este 10 óra 33 p.	gyorsvonat
1006	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 4 óra 10 p.	éjjel 4 óra 18 p.	személy vonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 29 p.	d. u. 5 óra 30 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 5 óra 09 p.	éjjel 5 óra 10 p.	gyorsvonat
1005	"	éjjel 1 óra 21 p.	éjjel 1 óra 31 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 42 p.	d. u. 1 óra 06 p.	személy vonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1010	Kaposvár	este 7 óra 10 p.	este 7 óra 18 p.	személy vonat
Zágráb—Gyékényes—Ujdombovár				
1009	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személy vonat
Gyékényes—Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 47 p.	este 8 óra 39 p.	teher vonat személy szállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 24 p.	reggel 7 óra 40 p.	teher vonat személy szállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4311	Kaposvár	reggel 8 33 p.	—	
4313	"	este 7 órakor	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 5 20 p.	
4314	"	—	d. u. 3 20 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4401	Kaposvár	reggel 7 02 p.	—	
4403	"	este 9 45 p.	—	
4411	"	d. u. 2 52 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4402	Kaposvár	—	d. u. 1 18 p.	
4404	"	—	d. u. 3 30 p.	
4412	"	—	reggel 7 35 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7 09 p.	—	
4513	"	d. u. 2 57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5 15 p.	
4514	"	—	d. u. 4 órakor	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7 13 p.	—	
4613	"	este 9 28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4 30 p.	
4614	"	—	d. u. 3 46 p.	

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyszintén bőrönd, vadászati és bőr-díszmű árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készítet

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtőrekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnston Harvester Co. Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal készséggel szolgálnak.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fennálló

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u. 20. sz.)

1907. november 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI és NAPTÁRAI részére.